

တၢ်ကရၢကရိဘၣ်ဃးတၢ်ယုယိထံတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ် မုၢ်န့ၣ်အိးစံးဩလ်ယါ

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလံာ်ကဘျံးက့

ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်ဆူ တၢ်ကရၢကရိလၢအယုယိထံတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အအိၣ်

မုၢ်န့ၣ်အိးတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်ဘၣ်ဃးမုၢ်န့ၣ်အိးစံးဩလ်ယါပဒိၣ်အတၢ်မၤလိာ်တခါခါ, လိာ်ကဝီၤပဒိၣ် မ့တမ့ၢ် ဖှၣ်စိမိၤအအိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်မၤ ဝံၤမၤတတၢ်ဝဲတသ့ၣ်န့ၣ်ခါ. တၢ်ကရၢကရိဘၣ်ဃးတၢ်ယုယိထံတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်အံၤမၤစၢၤဝဲတသ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ. ပတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢပမၤ အိၣ်တဖၣ်အံၤမုၢ်အကလီၤလီၤ.

တၢ်ကရၢကရိဘၣ်ဃးတၢ်ယုယိထံတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်အံၤ မုၢ်ကရၢသဘျးဒီးတက့ၢ်မဲာ်ပုၤနီတဂၤဘၣ်, ယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးဘျီရဲမၤဝံၤတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအ ဟဲၤပၢ်ထီၣ်လၢပုၤကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်အံၤ ဒီးအမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဃးဒီး မုၢ်န့ၣ်အိးစံးဩလ်ယါ ကဵုမုၢ်န့ၣ်အိးစံးဩလ်ယါန့ၣ်လီၤ. ကဵုမုၢ်န့ၣ်အိးစံးဩလ်ယါန့ၣ်ပၣ်ယုၣ်ဒီး -

- မုၢ်န့ၣ်အိးစံးဩလ်ယါတၢ်မၤလိာ်တဖၣ်လၢအပၣ်ယုၣ်ဒီးဝဲၤကျိၤတဖၣ်, သဲးအတၢ်န့ၣ်စိန့ၣ်ကမိၤလၢကီၢ်ဝဲၣ်တဘျီအပူၤ ဒီး ကမံးတံးလၢအိၣ်ဒီးစိကမိၤတဖၣ်အကျါ
- လိာ်ကဝီၤပဒိၣ်တၢ်ပတၢ်ပြုးလၢပၣ်ယုၣ်ဒီး ဝုၢ်ဒိၣ်ဝုၢ်ထီတဖၣ်, ဝုၢ်ဖိဝုၢ်ဆၣ်တဖၣ်, ဟီၣ်ကဝီၤပုၤပၤဆၢတၢ်တဖၣ်-ဒီး
- ဖှၣ်စိမိၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢ တၢ်ကရၢကရိလၢအယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်အံၤန့ၣ် တၢ်လၢအယုသ့ၣ်ညါဝဲသ့ၣ်တဖၣ်မုၢ်မနုၤလဲၣ်.

ကရၢလၢအယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်အံၤ ယုသ့ၣ်ညါဝဲတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်ဘၣ်ဃး တၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ်လၢတၢ်ညီၣ်န့ၣ်မၤအိၣ်လၢမုၢ်န့ၣ်အိးစံးဩလ်ယါ လၢကဵုမုၢ်န့ၣ်အိးစံးဩလ်ယါ န့ၣ်ပၣ်ယုၣ်ဒီးဒီးသိးကထံၣ်န့ၣ်ဝဲဒၣ် မ့ၢ်တၢ်အံၤဖိးသဲးကစိဒိခါ, တီၢ်တြိဝဲဒီးအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အခါလိာ်တၢ်ကစိဒိခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤပၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်မၤလိာ်လၢကဵုမုၢ်န့ၣ်အိးစံးဩလ်ယါန့ၣ်လီၤ-

- တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့
- တံစိာ်တိာ်ဆူၣ်
- တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့
- တၢ်ဒီးသးဖိသ့ၣ်ဝဲၤကျိၤ
- ဟံၣ်ဇိးယိဇိး
- ထီပုၤယိာ်ပုၤတၢ်ဒုးယာ်လိာ်
- လိာ်ကဝီၤပဒိၣ်
- ဖှၣ်စိမိၤသ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ကရၢကရိလၢအယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်အံၤ တၢ်လၢအယုသ့ၣ်ညါဝဲတန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်အိၣ်တမံၤမံၤခါ.

တၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်အံၤလိာ်လၢသ့ၣ်တဖၣ်အံၤပယုယိထံသ့ၣ်ညါအိၣ်တန့ၢ်ဘၣ်-

- ပုၤတဂၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အမ့ၢ် စုတးတဖၣ်, ကျးသ့ၣ်တဖၣ်, ပုၤလၢမၤမုၢ်မၤဝဲၤတဖၣ် ဒီးပုၤလၢပဒိၣ်ပယုၤသ့ၣ်တဖၣ်
- တၢ်ဆၢတၢ်လၢပဒိၣ်ပုၤဘၣ်မ့တမ့ၢ်တဖၣ်မၤဝဲ, သဲးတၢ်မၤလၢဘၣ်ဃးဒီးကီၢ်ဘျီတဖၣ် ဒီးပုၤဘၣ်မ့တမ့ၢ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ်တမိ
- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကီၢ်ဘျီကဘၣ်ကျဲၣ်ရဲဝဲ ဒီးစံၣ်ညီၣ်ကီၢ်ကရၢဖိတဖၣ်ကဘၣ်မၤဝဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လၢယံာ်န့ၣ်ဒီး ၁၂ လၢ (တနီၤအိၣ် စ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်လၢကြးဝဲဘၣ်ဝဲ)

ပမၤစၢၤန့ၣ်တသ့ၣ်တခါ, ပကကျဲးစးဆဲးကျိးဟ့ၣ်န့ၣ်ဆူပုၤလၢအမၤဝဲသ့တဂၤအအိၣ်လီၤ.

တၢ်ကရၢကရိလၢအယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အံၤ မၤစၢၤဝဲဒၣ် ပုၤလၢန့ၣ်စိကမိၤန့ၣ်ယာ်လၢကဵုမုၢ်န့ၣ်အိးစံးဩလ်ယါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ယုသ့ၣ်ညါဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကီၢ်ခဲ ဒီး ယုဒုး အိၣ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ်အစၢၤ လၢအဖိးမံလိာ်သး လၢတၢ်လဲလိာ်အဂီၢ်, လၢကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်လဲၤကျဲတပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ်, တၢ်မၤကျိၤကျဲ, တၢ်နဲၣ်ကျဲဒီးတၢ်ဘျီသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးသိး ကတြီ အာဝဲ တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတခါယိသ့တမၤကဒီးအသးဆူညါတဘျီလၢတဂၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢ တၢ်ကရၢကရိလၢအယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်အံၤ အတၢ်မၤစၢၤအကျိၤအကူၣ်န့ၣ် မၤစၢၤဝဲကလီ ဆူပုၤကိးဂၤဒဲးလီၤ.

နတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်လၢနဟံၣ်ဖျါအိၣ်အံၤ အိၣ်ဘၣ်အိၣ်ဘၢကစိဒိခါ.

တၢ်လၢ တၢ်ကရၢကရိလၢအယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်အံၤ အတၢ်ယုသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢကဘၣ်အိၣ်ဘၣ်အိၣ်ဘၢဝဲယံးယီၣ်ဒိၣ် လၢ ပတၢ်သိၣ် တၢ်သိအတၢ်ပၤဆူအဖိလၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်အံၤမ့ၢ် နတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်မုၢ်ဂ့ၢ် ဒီးနနီၢ်ကစၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်မုၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ် ကဘၣ်တၢ်သ့အိၣ်ထဲဒၣ်လၢ တၢ်သမံသမိးကွၢ်ဒီးယုယိထံသ့ၣ်ညါနတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤအဂီၢ်ခါ, မ့တမ့ၢ်တမိ ဖဲအလီၤအိၣ်ဝဲလၢသဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သိယုထီၣ်အိၣ်အဆၢကတီၢ်ခါလီၤ.

နကဘၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်နတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်ဒဲလဲၣ်.

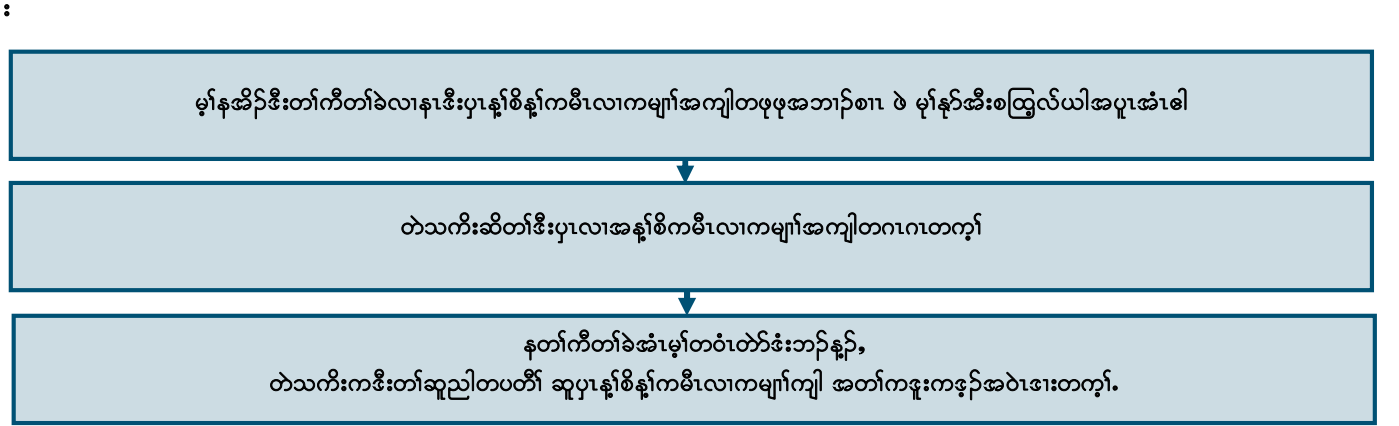
နဟဲထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးမ့တမ့ၢ်ကိးလိာ်စိဆူပုၤ လၢနကတၢ်ပိၣ်သကိးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအဂ့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. နတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢနကွဲးအိၣ်လၢလံာ်လီၤလီၤ. တၢ်ကီၢ်တၢ် ခဲမုၢ်အိၣ်လၢနကီၢ်လၢနကကွဲးလံာ်တခါနမၤ ပဝဲသ့ၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အလီၤအိၣ်လၢနကဘၣ်ဟ့ၣ်ပုၤ ဘၣ်ဃးနတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အဂ့ၢ်လီၤတၢ် လီၤဆဲး ဒီး လံာ်လံာ်တၢ်ဘၣ်ထွဲလၢအဖိးမံလိာ်သးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်တကီၢ်ဒီးလၢနကဘၣ်မၤပုၤအိၣ်နဟံးန့ၣ်ဖြးထုးထီၣ်အိၣ်သ့ မ့တမ့ၢ် မၤပုၤဘၣ်အိၣ်လၢအထၢၣ်န့ၣ်အဖိခိၣ်ဖဲပ ပုၤယံၤသန့ www.ombudsman.wa.gov.au ဆူပုၤအိၣ်တက့ၢ်. နကွဲးလံာ်ဆူပုၤအိၣ်သ့စ့ၢ်ကိး မ့တမ့ၢ်တၢ်ထီၣ်ထီၣ်ဘၣ်နတၢ်ကဵုဒုးကဒုၣ်အလံာ်တကီၢ်ဒီးလၢနမၤပုၤအိၣ်အံၤ ဒီဖျါနဆူၢ် အိၣ်ဆူ ပလံာ်ပရၢတး မ့တမ့ၢ် ဆူဆူပလီပရၢ(အဲမုၢ်လဲ), မ့တမ့ၢ် ဟဲစိာ်အိၣ်ဆူပုၤတက့ၢ်.

နတၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်အဂ့ၢ်လၢနဟ်ဖျါအီၤန့ၣ်ပကမၤအိၣ်လဲၣ်

ဘၣ်ဃးဒီးနတၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ် ပကကွၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဝဲ ဒီးဟ့ၣ်တၢ်ဆၢတံၢ်လၢမ့ၢ်ပတြၢးယုယိထံသ့ၣ်ညါအီၤအူညါဓါန့ၣ်လီၤ. ပကကးဒုၣ်ညါန့ၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်အစၢလၢ အကယဲအိၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ဘၣ်ယုယိထံသ့ၣ်ညါအီၤတခါ ပတအိၣ်ပွဲၤပုၤနီၤတခါဘၣ် ဒီး ပကဒိကန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနအိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ် ဒီး လၢ ပုၤနီၤမိကမိၣ်လၢကမုၢ်အကျိၤအအိၣ်တ ဝိမ့ၢ်ဂ့ၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ထံၣ်န့ၣ်တၢ်ကမုၢ်အိၣ်ထီၣ်လဲၣ်န့ၣ် ပကထဲသကိးတၢ်ဒီးန့ၣ် ဒီးပုၤနီၤမိကမိၣ်လၢကမုၢ်အကျိၤအအိၣ်အိၣ်ပစ့ၢ်ကိး ဒ်သိးကဘိဘၣ်က့ၤတၢ်ကိတၢ်ခဲအံၤလၢနဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. ပကဟ့ၣ်ကုၣ်စ့ၢ်ကိးပုၤနီၤမိကမိၣ်လၢကမုၢ်အကျိၤအံၤ လၢကကးဒုၣ်အိၣ်ထီၣ်က့ၤတၢ်ဆိတလဲ ဒ်သိးကဒီးသးပုၤအဂ့ၢ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ကိတၢ်ခဲလၢအလီၤကံၤဒီးနတၢ်အံၤသ့ တမၤအသးခါအူညါလၢတဂ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

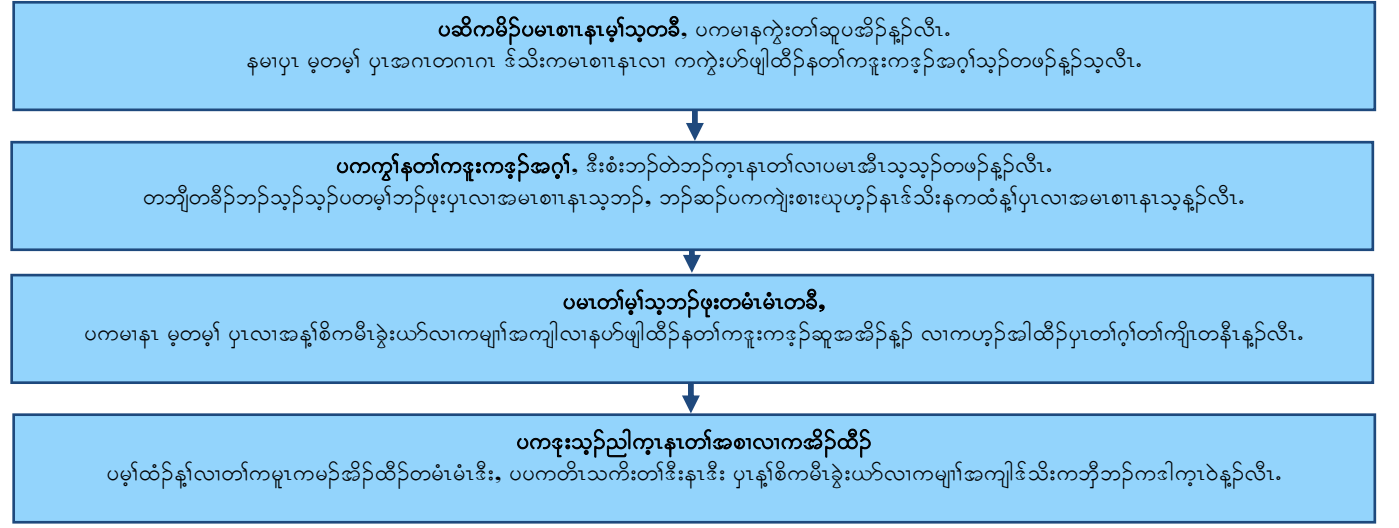
တၢ်ကရၢကရိလၢအတူၢ်လိာ်တၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်အံၤ ကျဲးစးယုကျဲလၢကဘျါဂ့ၢ်တၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်အဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်တသ့ဖဲအသ့လၢအဆိအူလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်အဂ့ၢ်လၢအဘံၣ်ဆူ ဆးယၤလိာ်အသးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ယံာ်တစဲးလီၤ.

တၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်အဂ့ၢ်တခါလၢတၢ်ကတီၢ်ထီၣ်အီၤ

နၢ်ကိတၢ်ခဲအံၤတၢ်မ့ၢ်တမၤဝဲၤမၤတဲာ်အီၤဒီးသၢပျၢၤ, ကိးဘၣ်တၢ်ကရၢကရိလၢအတူၢ်လိာ်တၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်တက့ၢ်

နထဲသကိးတၢ်ဒီးပုၤနီၤဖျါန့ၣ်ပုၤကျိးထံတၢ်, မ့တမ့ၢ်တခါ နမ့ၢ်ဘၣ်သးသ့ဒိကလုာ်ပုၤတအုၣ်ဒီးနၢ်တအၢအတၢ်ဆဲးကျိးအကျိးန့ၣ်သ့လီၤ.

တၢ်ကရၢကရိလၢတူၢ်လိာ်မၤစၢၤတၢ်ကဵုကးကးဒုၣ် ဖဲ မ့ၢ်နအိၣ်စံးစံးလိာ်
ကိးဘၣ်ပုၤဖဲ 08 9220 7555 မ့တမ့ၢ် ကိးကလီဖဲ 1800 117 000 (အကလီန့ၢ်ထဲဟံၣ်လီတဲစိအဂီၢ်ဓါ)

ပုၤကျိးထံတၢ်အတၢ်မၤလီၢ် 131 450 ဒိကလုာ်ပုၤအုးအးဒီးနၢ်တအၢတၢ်ဆဲးကျိး 1800 555 660 (ဟ်ဖျါဘၣ် 08 9220 7555)

ဆူဟ့ၣ်ပုၤလီပရၢဖဲ mail@ombudsman.wa.gov.au ပုၤယဲၤသန့ www.ombudsman.wa.gov.au
ဖဲထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးပုၤဖဲ Level 2, Albert Facey House, 469 Wellington Street Perth WA 6000
က့ၢ်ဆူဟ့ၣ်ပုၤလီပရၢဖဲ PO Box Z5386 St Georges Terrace Perth WA 6831